

ชื่อเรื่อง (ภาษาไทย) ประเพณีลาซัง – แต่งงาน โຕ้ะซุมพุก ตำบลควน อำเภอปะนาระ
จังหวัดปัตตานี

ชื่อเรื่อง (ภาษาอังกฤษ) LASANG – TAOCHUMPUK MARRIAGE IN T. KUAN,
A. PANARAE, PATTANI PROVINCE

ทีมวิจัย นายประสิทธิ์ รัตนมณี และนายชนิษฐ์ ชูเลื่อน

แหล่งทุน สถาบันวัฒนธรรมศึกษากัลยาณิวัฒนา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
วิทยาเขตปัตตานี, 2551.

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง ประเพณีลาซัง – แต่งงาน โຕ้ะซุมพุก ตำบลควน อำเภอปะนาระ จังหวัดปัตตานี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบพิธีกรรม คุณค่าทางวัฒนธรรม และความสัมพันธ์ เก็บข้อมูลด้วยการ สัมภาษณ์ สัมภาษณ์ และประชุมกลุ่มย่อย วิเคราะห์ข้อมูลแบบพรรณนาวิเคราะห์ แบ่งออกได้ 3 ยุค

ยุคการพึ่งพาธรรมชาติ การร่วมกลุ่มประกอบพิธีกรรมลาซัง-แต่งงาน โຕ้ะซุมพุกให้ ความสำคัญต่อธรรมชาติเพื่อขอมา ตอบแทนคุณ จะได้โลกสงบและเผ่าซังข้าวเพื่อเตรียมฤดูการทำนา ปีต่อไปในเดือนหก มีหมอทางพิธีกรรมดูฤกษ์ยามวันเวลาที่เป็นมงคลแต่ละปี ใ้ช้กอซังข้าวจัดแต่ง “ หุ่นโຕ้ะซุมพุก” เพียงพอให้รู้ว่าหุ่นผู้หญิง หุ่นผู้ชาย สมมติชื่อว่า พ่อโพลี แม่โพลี จะมีอาหารสำหรับ บูชา และเช่นภูมิเจ้าที่ พิธีกรรมจึงมีคุณค่าในแง่เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจ เสริมสร้างขวัญและกำลังใจ ในการบนบานให้สิ่งศักดิ์สิทธิ์ช่วยเหลือ คลบ้นกาลให้แปลงนาข้าวมีความอุดมสมบูรณ์ ตามรูปแบบ วัฒนธรรมตามความเชื่อ

ยุคอิทธิพลทางศาสนา พิธีกรรมลาซัง-แต่งงานหุ่นโຕ้ะซุมพุกมีอิทธิพลทางศาสนาเข้ามาสร้าง เงื่อนไขรูปแบบพิธีกรรมในการสร้างหุ่นโຕ้ะซุมพุกให้มีลักษณะท้องป่องๆ สมมติชื่อว่า พ่อซุมพุก แม่สุนทรี เป็นสัญลักษณ์แทนความอุดมสมบูรณ์ เพื่อการเคารพบูชา มีพระสงฆ์เข้ามาเป็นประธานใน พิธีกรรม ยกกระดับพิธีกรรมให้มีความขลัง ศักดิ์สิทธิ์ที่มีคุณค่าในเชิงสัญลักษณ์แห่งความอุดมสมบูรณ์ ตามรูปแบบวัฒนธรรมความคิด

ยุคการจัดการทางสังคม มืองค์การบริหารส่วนตำบลเข้ามาบริหารจัดการ ยกกระดับประเพณี ลาซัง-แต่งงานโຕ้ะซุมพุกให้เป็น “หนึ่งประเพณี หนึ่งการท่องเที่ยว” กำหนดจัดงานประจำปีตรงกับ “วันพีฆมงคล” ลักษณะหุ่นโຕ้ะซุมพุกจะมีลักษณะผู้หญิงสวย ผู้ชายหล่อ มีเกียรติ มีฐานะทางสังคม ซึ่งเป็นตัวแทนของชุมชน สมมติชื่อตามลักษณะความพึงพอใจ การคลี่คลายพิธีกรรมไปตามการบริหาร จัดการ มีกิจกรรมหนุนเสริมทางสังคม คุณค่าพิธีกรรมเน้นความสามัคคีในชุมชนตามรูปแบบ วัฒนธรรมตามความพึงพอใจ

Abstract

This research is purposed to study Lasang-Taochumpuk marriage in T. Kuan, A. Panarae, Pattani which is mainly focused on the methods of Lasang ceremony cultural value, and relationship between local people and those involved activities. Data is collected via observation, interview, and group meeting. The findings are analyzed using description method which can be classified into 3 distinct periods as the follows.

Period of natural base - The nature is the most important to be considered for having Lasang ceremony. The activities are chiefly aimed to do apologize, appreciate and reward the nature that is the major factor supporting rice farming. Rice stubble will be ploughed for a second time and fired preparing the rice field for the next farming season. In order to complete all involved activities, Lasang-professor is needed to seek the most suitable date and time each year. A couple of Taochumpuk scarecrow is made from rice stubble and supposed to be married on the day. The male one is given name as Por-posee and the female is Mae-posop. In addition, foods are also provided to make offerings to the guardian spirits. Lasang ceremony in this age, therefore, follows cultural form of believe which exhibits ritual value in the way of being moral support and increased inspiration asking help from supernature to bring forth farming productivity.

Period of religion base- religion, in this time, dominates Lasang ceremony particularly in the part of creating Taochumpuk scarecrows. They are generated basing on big stomachs (bigger than the previous ones) which represent productivity and their names are defined as Por-chumpuk and Mae-soontree for the male and the female scarecrows, respectively. Moreover, monks are involved as the president of the ceremony to raise ritual value being as the symbol of abundance by following cultural pattern of thought.

Period of social management base- Subdistrict Administrative Organization plays a leading role to organize and raise the level of Lasang-Taochumpuk marriage to be “one tradition one tour” which is held on Ploughing Ceremony Day each year. Furthermore, Taochumpuk scarecrows in this period are beautiful, smart, and rich looking since they are representatives of the community. Their names are given relying on satisfaction. Lasang ceremony, in this age, is required to follow social management. The value of the rite emphasizes on unity within the community by following the cultural format of satisfaction.